

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Samlenotat

vedrørende de sager under Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort, der behandles på indenrigsdelen af rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14. oktober 2022

Schengenområdet generelle tilstand

- a) Præsentation af Schengen-barometer fra Kommissionen
- b) Præsentation af Frontex' strategiske risikoanalyse for 2022

KOM dokument foreligger ikke

=Udveksling af synspunkter

Flerårig politikcyklus for integreret europæisk grænseforvaltning (EIBM): Rådskonklusioner

KOM dokument foreligger ikke

=Vedtagelse

Ruslands aggression mod Ukraine:

- a) Situationen omkring fordrevne i EU
- b) Implikationerne for den interne sikkerhed

KOM dokument foreligger ikke

=Udveksling af synspunkter

Asyl og migration

KOM dokument foreligger ikke

=Status

Cyperns tilslutning til Schengeninformationssystemet (SIS)

KOM(2021) 472 endelig

=Tidlig forelæggelse

Schengenrådets generelle tilstand

- a) Præsentation af Schengen-barometer fra Kommissionen
- b) Præsentation af Frontex' strategiske risikoanalyse for 2022

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter

Nyt notat

1. Resumé

Det tjekkiske formandskab har lagt op til en fornyet drøftelse af Schengenrådets generelle tilstand i forlængelse af tilsvarende drøftelser ved de første såkaldte Schengen-Råd under Frankrigs formandskab i første halvdel af 2022. I den forbindelse lægger man op til præsentation fra Kommissionen og Frontex om hhv. Schengen-barometret og Frontex' strategiske risikoanalyse for 2022. Der forventes endvidere op til rådsmødet fremsendt et drøftelsesdokument om Schengenrådets generelle tilstand med data på centrale områder og spørgsmål til at styre drøftelserne. Fra dansk side støttes målsætningen om mere politisk styring af Schengenområdet gennem drøftelser i Schengen-Rådet. Nærværende dagsordenspunkt rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet, retsforbeholdet, gældende dansk ret eller lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Under det franske formandskab blev der oprettet et såkaldt Schengen-Råd ('Schengen Council') inden for rammerne af rådet for retlige og indre anliggender, der har til formål at fremme øget politisk styring af Schengenområdet. Med den såkaldte Schengenstatusrapport fra maj 2022 har Kommissionen samtidig lanceret en etårig såkaldt Schengencyklus, hvor der hvert år skal opstilles prioriteter inden for Schengensamarbejdet. Der har foreløbigt været afholdt møder i Schengen-Rådet ved rådsmøderne (retlige og indre anliggender) d. 3.-4. marts 2022 og den 9.-10. juni 2022. Det franske formandskab har i forbindelse med lanceringen af Schengen-Rådet introduceret et koncept om et såkaldt Schengen-barometer med data om status på følgende fem områder:

1. Situation ved de ydre grænser
2. Migrationssituationen inden for EU
3. Intern sikkerhed
4. Sundhedsrisici
5. Situationen ved de indre grænser

Det forventes, at det tjekkiske formandskab vil strukturere drøftelsen af Schengenrådets generelle tilstand på baggrund af et oplæg fra Kommissionen om Schengenbarometrets overnævnte parametre og et drøftelsesdokument med spørgsmål til at styre drøftelsen.

Det følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt *m.m.* ('Frontex-forordningen'), at Frontex hvert år skal udarbejde en risikoanalyse for integreret europæisk grænseforvaltning på baggrund af migrationstendenser samt mulige udfordringer langs de ydre grænser og med hensyn til tilbagesendelse. Frontex har

den 20. juni 2022 udgivet sin risikoanalyse for 2022. Formandskabet lægger op til en drøftelse af dokumentet, og det forventes i den forbindelse, at formandskabet vil udsende et diskussionspapir.

3. Formål og indhold

Det forventes, at det tjekkiske formandskab til rådsmødet d. 13.-14. oktober 2022 vil fremsende et nyt drøftelsesdokument med et opdateret Schengen-barometer og spørgsmål om Frontex' risikoanalyse.

Det tjekkiske formandskab har indikeret, at man frem mod mødet i Schengenrådet i december 2022 vil arbejde med en liste over prioriteter for næste års Schengencyklus. På en bruttoliste over prioriteter, der har været drøftet på embedsmandsniveau, indgår bl.a. ophævelse af al længerevarende intern grænsekontrol. Denne prioritet indgik også i Kommissionens Schengenstatusrapport fra maj 2022.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) er den 21. september blevet orienteret om sagen før rådsmødet (retlige og indre anliggender) d. 13.-14. oktober 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter målsætningen om mere politisk styring af Schengenområdet gennem drøftelser i Schengen-Rådet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev d. 24. februar 2022 orienteret om oprettelsen af Schengen-Rådet inden for rammerne af rådet for retlige og indre anliggender og den 3. juni 2020 den planlagte drøftelse af Schengenrådets generelle tilstand på rådsmødet (retlige og indre anliggender) d. 9.-10. juni 2022.

Flerårige politikcyklus for europæisk integreret grænseforvaltning (EIBM): Rådskonklusioner

KOM dokument foreligger ikke

= Vedtagelse

Nyt notat

1. Resumé

Det tjekkiske formandskab lægger op til vedtagelse af rådskonklusioner vedrørende en ny flerårig politisk cyklus for integreret europæisk grænseforvaltning (EIBM). Den flerårige cyklus for EIBM følger af Frontex-forordningen. Kommissionen har i maj 2022 igangsat processen med et såkaldt politikdokument, som skal danne grundlag for drøftelser i Europa-Parlamentet. og Rådet. På baggrund af disse drøftelser vil Kommissionen ultimo 2022 udsende en formel meddelelse, som skal danne grundlag for en strategi for Frontex og nationale strategier for integreret grænseforvaltning. Rådskonklusionerne skal give retning for Kommissionens meddelelse. Regeringen støtter formandskabets ønske om, at Rådet sætter retning for en kommende meddelelse. Nærværende dagsordenspunkt rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet, retsforbeholdet, gældende dansk ret eller lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Ved ikrafttrædelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt *m.m.* ('Frontex-forordningen') blev der indført en politikcyklus bestående af en flerårig strategisk politik for integreret europæisk grænseforvaltning, en teknisk og operationel strategi for integreret europæisk grænseforvaltning og medlemsstaternes nationale strategier for integreret grænseforvaltning. Som led heri offentliggjorde Kommissionen i maj 2022 et politikdokument, som skal danne grundlag for drøftelser i Europa-Parlamentet. og Rådet. På baggrund af disse drøftelser vil Kommissionen ultimo 2022 udsende en formel meddelelse, som skal danne grundlag for en strategi for Frontex og nationale strategier.

Det tjekkiske formandskab lægger op til, at der til rådsmødet vedtages rådskonklusioner, der udpensler medlemsstaternes fælles prioriteter på baggrund af Kommissionens politikdokument for at give retning for Kommissionens kommende meddelelse.

Kommissionen har parallelt med politikdokumentet i maj 2022 udsendt en såkaldt Schengenstatusrapport. Her introduceres en ny etårigt såkaldt Schengencyklus, hvor der hvert år skal opstilles prioriteter inden for Schengensamarbejdet. Den etårige Schengencyklus vurderes ud over det tidsmæssige perspektiv at have et bredere sigte end den flerårige EIBM-cyklus. Schengencyklus forventes bl.a. ud over grænseforvaltning også at omhandle forhold som intern grænsekontrol, visum og politisamarbejde.

3. Formål og indhold

Det forventes, at det tjekkiske formandskab forud for rådsmødet d. 13.-14. oktober 2022 vil fremsende et endeligt udkast til rådskonklusionerne på baggrund af drøftelser på embedsmandsniveau. Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Specialudvalget for asyl- og indvandrings samarbejde (SPAIS) er den 21. september blevet orienteret om sagen før rådsmødet (retlige og indre anliggender) d. 13.-14. oktober 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter mere politisk styring af Schengenområdet gennem drøftelser i Schengen-Rådet. Der arbejdes fra dansk side på, at der i den flerårige strategisk politik for integreret europæisk grænseforvaltning er fokus på den seneste udviklinger langs de ydre grænser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Ruslands aggression mod Ukraine:

- a) Situationen omkring fordrevne i EU
- b) Implikationer for den interne sikkerhed

KOM dokument foreligger ikke

= Udveksling af synspunkter.

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

På dagsordenen for rådsmødet er modtagelse af personer fordrevet fra Ukraine i Europa samt de konsekvenser krigen i Ukraine kan have for den interne sikkerhed. Det forventes, at formandskabet og Kommissionen vil gøre kort status på de initiativer, som Kommissionen har iværksat som en del af dens ti-punktsplan, der blev lanceret den 28. marts 2022. Herudover forventes det, at formandskabet vil give en opdatering på antal ankomne til EU, en status på indsatsen af integrering af ukrainere i EU samt en status på de sikkerhedsrisici, der er opstået i EU som konsekvens af krigen i Ukraine. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet, retsforbeholdet, gældende dansk ret eller lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Mere end 12,6 millioner mennesker er udrejst fra Ukraine i løbet af de første knap 7 måneder af krigen. Omkring 10 mio. af disse er indrejst i de fire EU-frontlinjestater og Moldova. Et betydeligt antal af fordrevne ukrainere ses dog at være vendt tilbage til hjemlandet, men det eksakte tal er pt. ikke kendt, da det ikke er muligt at adskille permanent tilbagevenden fra cirkulære bevægelser. Ifølge tal fra UNHCR fra 13. september 2022 har godt 4 millioner ladet sig registrere med henblik på midlertidig beskyttelse i Europa¹. De fem EU-lande, der aktuelt er hårdest ramt af strømmen af fordrevne fra Ukraine (målt på antal registreringer om midlertidig beskyttelse pr. 1. mio. indbyggere) er Tjekkiet, Polen, Estland, Litauen og Bulgarien. Næsten 7 millioner anslås af UNHCR at være internt fordrevet i Ukraine.

Der er indgivet 32.900 ansøgninger om opholdstilladelse i Danmark efter særloven pr. 18. september 2022 og meddelt 28.700 opholdstilladelser.

På baggrund af forslag fra Kommissionen vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) den 4. marts 2022 en gennemførelsesafgørelse om for første gang at aktivere direktivet om midlertidig beskyttelse² (herefter ”direktivet”). Direktivet er grundlaget for, at EU’s medlemsstater kan tildele midlertidig

¹ Opgørelsen omfatter registreringer i EU27 samt Armenien, Aserbajdsjan, Georgien, Kosovo, Liechtenstein, Montenegro, Nordmakedonien, Norge, Serbien, Schweiz, Storbritannien og Tyrkiet.

² Rådets direktiv 2001/55/EF af 20. juli 2001 om minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer og om foranstaltninger, der skal fremme en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelsen af disse personer og følgerne heraf.

beskyttelse til fordrevne ukrainere m.fl. Direktivet er også grundlaget for EU-Kommissionens etablering af en såkaldt solidaritetsplatformen (vidensdeling om konkrete behov, kapacitet, transportløsninger m.v. i medlemslandene) og en EU-registreringsplatform for fordrevne ukrainere

Danmark deltog ikke i vedtagelsen af rådsafgørelsen, der aktiverede direktivet, og er ikke bundet af direktivet, grundet retsforbeholdet, men Folketinget vedtog den 16. marts 2022 en ”særlov”, der på lange stræk er på linje med direktivet. Danmark deltager i møder i solidaritetsplatformen.

For så vidt angår underpunktet om implikationerne for den interne sikkerhed på baggrund af de russiske styrkers invasion den 24. februar 2022 af Ukraine, vurderer Center for Terroranalyse (CTA) i Politiets Efterretningstjeneste (PET) på nuværende tidspunkt, at konflikten ikke i sig selv har direkte indflydelse på terrortruslen. Konflikten kan dog have afledte effekter, der kan påvirke trusselsbilledet. På kort sigt kan større immigrationsstrømme fra Ukraine betyde, at personer, der også kan udgøre en trussel for Danmark, indrejser i Europa skjult i flygtningestrømme. På længere sigt kan bl.a. tilstedeværelsen af et konfliktområde i Europa, hvor tilgængeligheden af våben må formodes at være høj, eventuelt tiltrække tilrejsende ekstremister, som på sigt også kan udgøre en trussel mod Danmark.

3. Formål og indhold

Dagsordenen for rådsmødet lægger op til en drøftelse af status for modtagelse af personer fordrevet fra Ukraine samt de sikkerhedsmæssige udfordringer, krigen i Ukraine afstedkommer i EU. Det forventes, at formandskabet og Kommissionen vil gøre status på de iværksatte foranstaltninger i EU i form af Kommissionens ti-punktsplan lanceret den 28. marts 2022. Det forventes i den forbindelse, at der særligt vil blive drøftet status på EU-registreringsplatformen og i den forbindelse også antal ankomne og bevægelser mellem medlemsstaterne. Endelig forventes også en status på integrationen af ukrainerne i medlemsstaterne. Det er endvidere forventningen, at der på rådsmødet vil være særlig fokus på vinterforberedelse og de eventuelle nye bevægelser inden for EU en mangel herpå kan skabe.

Af punkter i Kommissionens ti-punktsplan har særligt punktet om en fælles EU-registreringsplatform været af stor interesse for medlemslandene. Kommissionen har oprettet en digital registreringsplatform for personer fordrevet fra Ukraine, der blev operativ den 31. maj 2022. Platformen fungerer således, at medlemslandene kan uploade data (dog ikke biometrisk data) til platformen, så andre medlemslande kan se og søge i denne data. Dette giver mulighed for, at medlemslandene kan se, om en person, der søger om midlertidig beskyttelse i et medlemsland, allerede er registreret i et andet medlemsland. Platformen bidrager desuden til et overblik over medlemsstater under pres og flows mellem landene. Det bemærkes, at EU-registreringsplatformen er hjemlet i direktivet om midlertidig beskyttelse. Danmark deltager af denne årsag ikke i platformen, men det overvejes fortsat, hvilke muligheder der måtte være for deltagelse for Danmark.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringsamarbejde (SPAIS) den 21. september 2022, den 18. maj 2022 og den 18. marts 2022.

Erhvervsstyrelsen har i den forbindelse vurderet, at forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet i Danmark.

DRC Dansk Flygtningehjælp har i den forbindelse bemærket, at EU skal være med til at sikre, at alle på flugt fra Ukraine få sikker adgang til beskyttelse uanset nationalitet, ligesom mennesker, som midlertidigt er taget tilbage til Ukraine, også skal sikres adgang til beskyttelse, såfremt de vender tilbage til EU. Man fremhæver i den forbindelse, at vurderinger om beskyttelsesbehov burde foretages af de lokale civile myndigheder med ansvar for asyl, og ikke grænsevagter. Man betoner endvidere, at da krigen i Ukraine ser ud til at fortsætte i længere tid, ser DRC Dansk Flygtningehjælp positivt på, at fordrevne fra Ukraine får opholdstilladelse i to år i Danmark med mulighed for forlængelse. I den forbindelse håber Dansk Flygtningehjælp, at regeringen vil opfordre de øvrige medlemsstater til at forlænge beskyttelsen efter det midlertidige beskyttelsesdirektiv.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

EU befinder sig i en helt ekstraordinær situation, og regeringen støtter overordnet et tæt og velkoordineret EU-samarbejde med henblik på en så organiseret og forsvarlig håndtering af situationen som muligt. Danmark bør i den forbindelse løfte sin rimelige andel af ansvaret. I forhold til forvaltningen af de ydre grænser er det fra dansk side vigtigt, at der sikres tilstrækkelige ressourcer til opretholdelse af grænsekontrol, så der opretholdes de bedst mulige sikkerhedsforanstaltninger i denne ekstraordinære situation inden for rammerne af landenes internationale forpligtelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Europaudvalget den 3. juni 2022.

Asyl og migration

KOM dokument foreligger ikke

=Status

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Formandsskabet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13.-14. oktober 2022 at give en opdatering på den generelle situation i Europa i forhold til asyl og migration. Derudover forventes formandskabet at præsentere sin vision for at skabe fremskridt i forhandlingerne om den europæiske migrations- og asylpagt. Det forventes, at formandskabet vil give en status på den generelle situation i Europa i forhold til asyl og migration. Desuden forventes, at formandskabet vil fortsætte den trinvise tilgang til Kommissionens forslag til en migrations- og asylpagt, som det franske formandskab påbegyndte i januar 2022. Som led i den næste fase af den trinvise tilgang forventes blandt andet, at formandskabet vil præsentere dets bud på en fælles EU-solidaritet og -krisereaktionsmekanisme på migrationsområdet. Yderligere forventes, at dele af forslaget til asylprocedureforordningen også vil indgå som et element af den næste fase af forhandlinger om pagten. Sagen giver ikke i sig selv anledning til at redegøre for nærhedsprincippet eller retsforbeholdet og giver ikke anledning til at redegøre for gældende ret såvel som lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Den 23. september 2020 præsenterede Kommissionen et forslag til en europæisk migrations- og asylpagt. På det ekstraordinære rådsmøde den 13. november 2020 fandt den første politiske drøftelse sted. Den tog udgangspunkt i det første udkast til et politisk forståelsespapir udarbejdet af det daværende tyske formandskab om, hvordan Rådet forestiller sig, at man kan nå til generel enighed om de i Pagten indeholdte lovgivningsmæssige initiativer. På rådsmødet i december 2020 fremlagde formandsskabet en fremskridtsrapport, som opsummerede Rådets drøftelser henover efteråret. Fremskridtsrapporten blev overordnet godt modtaget af medlemsstaterne. Dog blev det også fremhævet af mange medlemsstater, at der stadig var lang vej til at nå til enighed om især spørgsmålene om solidaritet og grænseprocedurer.

Efterfølgende har pagten været på dagsordenen på rådsmøder i marts og juni 2021, hvor det portugisiske formandskab forsøgte at nå til enighed om de enkelte dele af pagten. Det viste sig svært, særligt i forhold til at finde den rette balance mellem solidaritet og ansvar, men også på grund af flere medlemsstaters synspunkt om, at intet i pagten var vedtaget før alt var vedtaget, den såkaldte pakketilgang. Denne tilgang blev dog undtagelsesvist brudt, da det slovenske formandskab i december 2021

formåede at skabe et kompromis for vedtagelsen af forordning om det europæiske asylagentur (EUAA).

I forbindelse med overtagelsen af formandskabet udsendte Frankrig i januar 2022 et non-paper, som indeholdt forslag til en trinvis tilgang til, hvordan man kommer videre med forhandlingerne om pagten. Ved rådsmødet i marts 2022 mødte det franske formandskab bred opbakning til dets foreslåede trinvis tilgang, som indeholdt lige dele ansvar og solidaritet for hvert trin, og hvor der løbende skulle evalueres på fremskridt mhp. at sikre bred tilslutning blandt medlemsstaterne. I forbindelse med konflikten i Ukraine foreslog formandskabet desuden en revision af Eurodac mhp. fremadrettet at kunne håndtere registrering af personer meddelt midlertidig beskyttelsesstatus.

På sidste rådsmøde under fransk formandskab i juni 2022 nåede Rådet til generel indstilling på både forslaget til revision af Eurodac-forordningen og forslaget til forordning om screening på den ydre grænse af alle tredjelandstatsborgere. Derudover tilsluttede et flertal af medlemsstater sig en politisk erklæring om en solidaritetsmekanisme. Erklæringen indeholdt en aftale om frivillig omfordeling af ankomne på op til 10.000 personer eller alternativt at yde finansiel støtte til projekter i tredjelande eller at yde anden form for støtte til de fem middelhavslande. Danmark har ikke tilsluttet sig erklæringen, da Danmark, pga retsforbeholdet, ikke vil kunne deltage i en senere EU-retlig udmøntning heraf. Dog har Danmark tilkendegivet, at Danmark fortsætter med at udvise solidaritet og aktivt bidrage unilateralt svarende til erklæringens solidaritetsbidrag gennem indsatser i tredjelande med henblik på at reducere migrationsstrømme mod EU's ydre grænser.

3. Formål og indhold

Det tjekkiske formandskab forventes på det kommende møde give en status på den generelle situation i Europa i forhold til asyl og migration.

Asyl- og migrantsituationen i EU

Hidtil i 2022 (pr. 28. august) er der indgivet ca. 43 % flere asylansøgninger end samme periode af 2021 i EU+ (EU samt Norge og Schweiz) og 14 % flere i forhold til i 2019, dvs. inden Covid-19 pandemien. De fem lande, der har modtaget det største antal asylansøgere er Tyskland, Frankrig, Spanien, Østrig og Italien, mens de fem største ansøgnationaliteter er afghanere, syrere, venezuelanere, colombianere og tyrkere.

Pr. 28. august 2022 er næsten 85.000 irregulære migranter indrejst langs de tre hovedruter over Middelhavet, hvilket er ca. 26 % flere end i samme periode sidste år. Det er Den centrale Middelhavsroute, der står for den største andel af det totale antal indrejste (64 %).

Hidtil i 2022 er der ankommet 54.885 irregulære migranter over Den centrale Middelhavsroute (alle til Italien), hvilket er 39 % flere end i samme periode sidste år. Ankomsttallet ligger dog fortsat langt under, hvad der sås i samme periode af 2016 og 2017. De tre største indrejsnationaliteter over Den centrale Middelhavsroute hidtil i 2022 (pr. 31. august) er tunesere, ægyptere og bangladeshere, der tilsammen står for 53 % af de indrejste.

Hidtil i 2022 er der indrejst ca. 19.200 irregulære migranter via Den vestlige Middelhavsroute (inkl. til De Kanariske Øer), hvilket er 6 % færre end i samme periode sidste år. I år er ca. 55 % af de indrejste via den rute ankommet til De kanariske Øer.

Den østlige Middelhavsroute har fortsat det laveste indrejsetal af alle ruter over Middelhavet. Der er dog stadig opmærksomhed på den østlige Middelhavsroute grundet situationen i Tyrkiet, i oprindelseslandene og langs ruterne.

Pt. er antallet af irregulære indrejser i Grækenland (8.399) på et langt lavere niveau end inden flygtningekrisen i 2015, mens der er ankommet flere irregulære migranter til Cypern (12.145) end til Grækenland.

Antallet af indrejste fra Belarus til Polen, Litauen og Letland har hidtil i 2022 ligget på et meget lavt niveau. Der har dog været et stigende pres på grænserne til de tre EU-medlemsstater fra juli måned 2022 (målt i antallet af forsøg på irregulære grænsekrydsninger), men niveauet ligger langt under, hvad der sås i sommeren 2021. Presset fra juli måned har primært været rettet mod Litauen.

Vejen frem for forhandlingerne om asyl- og migrationspagten

Formandskabet forventes at fremlægge forslag til næste fase af den trinvise tilgang til pagten, som også forventes at betone balancen mellem solidaritet og ansvar. Formandskabet forventes forud for rådsmødet at fremsende et drøftelsespapir med det nærmere indhold af den næste fase. Det forventes, at der vil være fokus på solidaritet og krisehåndtering, samt at forslaget (eller dele heraf) om asylprocedureforordning også vil indgå som element i formandskabets forslag til næste trin af pagtforhandlingerne.

Det er også forventningen, at formandskabet vil understrege behovet for at sikre, at krigen i Ukraine og den generelle stigende tilstrømning af irregulære migranter til Europa generelt holdes for øje i de kommende forhandlinger.

Endeligt forventes formandskabet endvidere at orientere om den videre vej frem i trilogforhandlingerne med Europaparlamentet om en ny Eurodac forordning og forordning om screening på den ydre grænse af alle tredjelandsstatsborgere.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har tidligere være forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) den 17. september 2020, den 27. oktober 2020, den 13. november 2020 den 22. februar 2021, den 18. maj 2021, den 9. februar 2022. Sagen har senest været forelagt SPAIS den 18. maj 2022 og den 21. september 2022.

DRC Dansk Flygtningehjælp ser positivt på regerings ambition om at opnå enighed om en fælleseuropæisk solidaritetsmekanisme. Men bemærker dog, at en evt. mekanisme skal tage højde for den enkelte asylansøgers personlige tilknytning til medlemsstaterne gennem f.eks. familieforhold, ligesom mekanismens formål skal bygges på ordentlig modtagelse, effektive procedure og retfærdighed. DRC Dansk Flygtningehjælp noterer endvidere, at en fælles ansvarsdeling i EU ikke udgør en ”pull-factor”, da dette ikke er understøttet af fakta.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der fortsat vil være bred opbakning til en trinvis tilgang i forhandlingerne om asyl- og migrationspagten. Det forventes dog fortsat, at balancen mellem ansvar og solidaritet vil være en stor udfordring at nå til enighed om, hvorfor en solidaritetsmekanisme som indeholdt i forslag til forordning om asyl og migrationsforvaltning bliver et afgørende element, og at frontlinjestaterne ved Middelhavet fortsat vil efterspørge en klar ramme for, hvorledes de øvrige medlemsstater skal udvise solidaritet. På den anden side forventes der at være bred enighed om betydningen af den eksterne dimension for at kunne forebygge og reducere migrationspresset på EU's ydre grænser.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter fortsat op om en trinvis tilgang til asyl- og migrationspagten og finder det vigtigt, at der hurtigt opnås enighed om den rette balance mellem solidaritet og ansvar.

Regeringen støtter en fælles EU-solidaritet- og krisereaktionsmekanisme på migrationsområdet, der er fleksibel, behovsbaseret og afspejler de reelle udfordringer bl.a. frontlinjestater kan være konfronteret med. Regeringen anerkender også, at frontlinjestater kan være udsat for et pludseligt og betydeligt migrationspres, og at der derfor kan være behov for konkrete solidaritetsbidrag indenfor rammerne af EU's institutioner og fra andre medlemsstater samt værktøjer til støtte for disse medlemsstater i en krise.

Fra regeringens side vurderes solidaritetsbidrag kun at være effektive, såfremt de fører til en reduktion i de irregulære flows, der skaber migrationspresset. Hovedfokus bør derfor være på solidaritetsbidrag i form af indsatser i tredjelande langs migrationsruterne, herunder særligt i nabolande til Schengenområdet, og indsatser, der styrker den ydre grænseforvaltning. Endeligt bør der være fokus på solidaritetsbidrag, der kan sikre, at udsendelse intensiveres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 3. juni 2022. Desuden har sagen været forelagt til orientering den 24. februar 2022. Sagen har desuden været forelagt Europaudvalget til orientering den 3. juni 2021, den 4. marts 2021, den 8. december og den 12. november 2020. Sagen blev første gang forelagt for Europaudvalget den 1. oktober 2020 til orientering.

Kommenteret Dagsorden

Cyperns tilslutning til Schengeninformationssystemet (SIS)

KOM(2021) 472 endelig

= Tidlig forelæggelse

Nyt notat

1. Resumé

Fuld anvendelse af Schengenreglerne i Cypern, herunder ophævelse af intern grænsekontrol, kræver i henhold til tiltrædelsesakten for Cyperns medlemskab af EU gennemførelse af en række Schengenevalueringer. Der udestår evaluering af Cyperns anvendelse af Schengeninformationssystemet (SIS), som giver mulighed for at søge i indberetninger om eftersøgte personer og genstande i en fælles database. Evaluering af SIS kræver i første omgang en rådsafgørelse om Cyperns tilslutning til SIS. Når Rådet har truffet afgørelse, vil evalueringen af SIS kunne gennemføres som den sidste af Cyperns førstegangsevalueringer. Afhængigt af udkommet af evalueringen af SIS vil det herefter være muligt for Rådet i henhold til Cyperns tiltrædelsesakt ved en særskilt, efterfølgende beslutning med enstemmighed at træffe en separat afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne i Cypern, herunder ophævelse af intern grænsekontrol. En sådan separat afgørelse vil skulle ses i sammenhæng med bl.a. migrationssituationen ved demarkationslinjen mellem de regeringskontrollerede områder og de tyrkisk besatte områder i Cypern. Nærhedsprincippet vurderes at være overholdt. Cyperns tilslutning til SIS vurderes at kræve ændringer i Udlændingeloven. Sagen vurderes i øvrigt ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Regeringen støtter Cyperns tilslutning til SIS, idet det bemærkes, at der særskilt efterfølgende vil skulle tages stilling til spørgsmålet om fuld anvendelse af Schengenreglerne, herunder ophævelse af intern grænsekontrol, når processen for førstegangsevalueringer er afsluttet.

2. Baggrund

Cypern indtrådte i EU d. 1. maj 2004. Schengenreglerne anses i forbindelse med forhandlingerne om optagelse af nye medlemsstater som gældende regler, der skal accepteres fuldt ud af alle stater, der søger om optagelse. Det følger imidlertid af tiltrædelsesakten for Cypern fra 2003, at Rådet afgør, hvornår den fulde anvendelse af Schengenreglerne, herunder ophævelse af den indre grænsekontrol, finder anvendelse. Denne afgørelse kan først træffes, når det i overensstemmelse med de relevante Schengenevalueringer er sikret, at Cypern fuldt ud lever op til Schengenreglerne.

Den 28. maj 2019 erklærede Cypern sig klar til at anvende alle dele af Schengenreglerne og til at blive genstand for Schengenevalueringer i det omfang, det er muligt i betragtning af Cyperns særlige situation som anerkendt i protokol nr. 10 til tiltrædelsesakten af 2003.

Schengenevalueringer har fokus på forvaltning af ydre grænser, tilbagesendelse, visum, politisamarbejde, databeskyttelse samt Schengeninformationssystemet (SIS).

Evaluering vedr. SIS kræver, at SIS er sat i drift i Cypern. Det er derfor en forudsætning for evalueringen af SIS, at Rådet først vedtager en afgørelse om anvendelse af bestemmelserne i Schengenreglerne på området for SIS fsva. Cypern. Rådet kan først træffe en sådan afgørelse, når Cypern har

truffet de nødvendige tekniske og juridiske foranstaltninger, herunder vedrørende databeskyttelse. Der blev derfor foretaget en Schengenevaluering i november 2019 for at kontrollere databeskyttelsesniveauet i Cypern. Kommissionen vedtog efterfølgende en evalueringsrapport, som bekræfter, at der er opnået et tilfredsstillende databeskyttelsesniveau i Cypern.

På baggrund af evalueringen vedr. databeskyttelse kan Rådet fastsætte en dato for, hvornår SIS skal finde anvendelse i Cypern. Dermed vil der kunne overføres oplysninger i SIS til Cypern, og Cyperns anvendelse af disse oplysninger vil gøre det muligt at kontrollere, at Schengenreglerne om SIS anvendes korrekt. Afgørelse om Cyperns tilslutning til SIS træffes i henhold til tiltrædelsesakten efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed i Rådet blandt de medlemmer, hvor Schengenreglerne allerede finder fuld anvendelse.

Der er allerede gennemført øvrige fornødne førstegangsevalueringer under Schengenreglerne ift. Cypern vedr. tilbagesendelse (november 2020), politisamarbejde (februar 2021), ydre grænser (februar 2021) samt visum (november-december 2021). Cypern har udarbejdet handleplaner for opfølgning på henstillinger fra disse besøg. Når det efter en evaluering også af SIS er sikret, at de nødvendige betingelser for gennemførelse af Schengenreglerne er opfyldt, er det muligt for Rådet at træffe afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne i Cypern. Afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne træffes i henhold til tiltrædelsesakten efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed i Rådet blandt de medlemmer, hvor Schengenreglerne allerede finder fuld anvendelse.

3. Formål og indhold

SIS har siden 1995 givet mulighed for at søge i indberetninger om eftersøgte personer og genstande i en fælles database. I 2013 blev anden generation af SIS (SIS II) indført med yderligere funktioner som fx muligheden for at tilføje fingeraftryk og fotografier til indberetninger. I november 2022 ventes SIS opgraderet med nye typer indberetninger (herunder afgørelser om tilbagesendelse), udvidede data og forbedrede funktioner (SIS Recast) på baggrund af nyt forordningsgrundlag.

Cyperns tilslutning til SIS forventes i praksis først at kunne ske efter lanceringen af det opgraderede SIS i november 2022.

Anvendelsen af SIS i Cypern vil være underlagt visse restriktioner, indtil Rådet har truffet afgørelse om at anvende Schengenreglerne fuldt ud i Cypern, herunder ophævelse af kontrollen ved de indre grænser. Cypern vil således i perioden fra påbegyndelse af anvendelse af SIS og frem til, at Rådet måtte træffe afgørelse om anvendelse Schengenreglerne fuldt ud fsva. Cypern, ikke være forpligtet til at nægte indrejse for tredjelandstatsborgere med indrejseforbud i SIS udstedt af andre Schengenlande eller at indlæse og udveksle supplerende oplysninger om tredjelandstatsborgere i SIS med henblik på nægtelse af indrejse eller ophold.

En evt. fremtidig afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne i Cypern vil skulle træffes under hensyntagen til Cyperns særlige situation, der er et resultat af tilstrømningen af migranter over demarkationslinjen mellem de regeringskontrollerede områder og de tyrkisk besatte områder i det nordlige Cypern. Hidtil i 2022 (pr. 28. august) er der registreret 12.145 irregulære indrejser til Cypern, hvoraf 11.711 over demarkationslinjen. De resterende er ankommet med båd fra Tyrkiet, Syrien og Libanon.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har d. 31. marts 2022 afgivet en positiv udtalelse om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet vurderes at være overholdt.

6. Gældende dansk ret

Udlændingeloven definerer, hvilke lande der i forhold til Udlændingeloven forstås som Schengenlande.

7. Konsekvenser

En afgørelse om Cyperns tilslutning til SIS vil kræve ændringer af Udlændingelovens § 2 a, stk. 2 fsva. henvisningen til §§ 58 g og 58 h.

Sagen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser i øvrigt. Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringsamarbejde (SPAIS) den 21. september 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter Cyperns tilslutning til SIS, idet der efterfølgende særskilt vil skulle tages stilling til spørgsmålet om fuld anvendelse af Schengenreglerne, herunder ophævelse af intern grænsekontrol, når processen for førstegangsevalueringer er afsluttet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.